

SZÉLKIÁLTÓ LAUDÁCIÓ

A pécsi Szélkiáltó Együttes Magyarország egyik leghosszabb ideje működő, megzenésített verseket alkotó- és előadó együttese. Klasszikus zenei műveltségű és végzettségű tagjai mindnyájan szerzői is a repertoárjukon hallható dalaiknak. Műfaji sokszínűségük a klasszikus kamarazenei hangzástól a népzene, világzene, könnyűzene és jazz világáig terjed.

A Szélkiáltó történetének kezdetétől, 1974-től a Sebő- és a Kaláka Együttes mellett küldetésének tekinti a minőségi kultúra terjesztését a klasszikus és kortárs költészet zenei köntösbe öltöztetésén keresztül. Repertoárjukon a világirodalmi verstermés mellett hangsúlyosan jelen van a magyar költészet kincsestára. Kiemelt vállalásuk a pécsi illetőségű költők népszerűsítése. Számos Janus Pannonius, Weöres Sándor, Csorba Győző, Pákolitz István vers, ahogy a kortárs Bertók László költeményei is szerepelnek műsorukon. Pécsiségük másik fontos iránytűje a versfeldolgozások műfaji eszköztárában gyakorta felbukkanó délszláv zenei hatás, mint a történelmi Baranya szomszéd népek hatása alatt formálódott, különleges zenei színe.

Koncertjeiken a dalaikat velük éneklő „törzsközönség” mellett lebilincselik az újonnan őket meghallgató alkalmi közönséget is, a családok minden generációja megszólítva érzi magát. Különösen fontosnak tartják a gyermekek aktivizálását, koncertjeik többségét e korosztálynak szentelik. Fellépéseik a művekhez fűzött bevezetők, összekötők, magyarázatok irodalom- és művészetpedagógiai elemei révén a koncertélmény mellett egyfajta rendhagyó irodalmi önképzőkörként is hatnak. Dr. Kokas Klára zenepszichológussal vallják: *„Aki lehajol a gyerekekhez, görbén marad. Aki közénk telepszik, a szemükbe nézhet.”*

A Szélkiáltót leginkább a televízióból, lemezeikről, az internetről, teltházás koncertekről ismeri a nagyközönség. Első átütő sikerüket, országos ismertségüket a Magyar Televízió kulturális tehetségkutató műsora, a „Ki mit tud?” 1983-as kategória győzelmével szerezték. Akkoriban a szakmai zsűri ilyen nyilatkozatokkal méltatta produkcióikat:

„Úgy érzem, hogy a Szélkiáltóék az utóbbi évtizedben egy újfajta versmegzenésítési módot találtak ki, és nagyon biztató úton haladnak. Megfelelő művészi alázattal viszik közel a verset az olvasóhoz. A zenét úgy használják, mint ahogy annak idején a reneszánszban, hogy a gondolatnak és az érzelmeknek a szolgálja legyen...” – mondotta Petrovics Emil. Szinetár Miklós pedig így nyilatkozott róluk: *„A Szélkiáltó engem elvarázsolt a művészet egyik fegyverével, a jó értelemben vett bizonytalansággal. Weöres Sándor versének, a Szerenádnek előadása – ahogy ezt ők*

megcsinálták – az a varázsa, ami csak a legnagyobbak sajátja, hogy egyszerre nevetet és szomorít el...”

Már a nyolcvanas évektől több alkalommal televíziós sorozatokat készítettek dalaikból. Magyarország minőségi kulturális fesztiváljainak visszatérő vendégei. Így minden évben találkozhatunk velük Kapolcson, a Zempléni Fesztiválon, az Ördögkatlanon, az ormánsági Bőközben vagy a Kaláka Fesztiválon is. Fontos vállalásuk, hogy színházi zenei produkciókban is előadó- és alkotótárs szerepet vállalnak. Így működtek közre évtizedes távlatban a pécsi Bóbita Bábszínház, a Budapesti Bábszínház, a Pécsi Nemzeti Színház és a Pécsi Harmadik Színház produkcióiban.

Bár repertoárjuk túlnyomórészt magyar nyelvű, Európa számos országában léptek fel, mint ahogy nagy sikereket arattak Dél-Amerikában és Kínában is. Külföldi sikereik záloga a magyar nyelv ritmikai-prozódiai adottságainak professzionális kihasználása, valamint az ehhez kiválóan illeszkedő, magas színvonalú vokális megszólalás, illetve a téma hangulatát briliáns módon visszaadó, változatos hangszerelés és hangulat.

Az eddigi 400 feldolgozott vers és 3000 fellépésük mennyiségi értéke egyúttal kérlelhetetlen minőségi igényességgel párosul. Koncertjeik a legkisebb falvak iskoláitól a nagyobb települések kultúrházain, művelődési központjain át a legrangosabb koncerttermekig szólaltak meg az elmúlt négy és fél évtizedben.

Diszkográfiájuk 16 önálló nagylemezt, műsoros kazettát és CD lemezt számlál, 13 további gyűjteményes hanghordozón adták ki dalaikat. Eddig kapott díjaik: Csokonai-díj, Kígyós Sándor-díj, Pécs – Pro Communitate-díj.

A Szélkiáltó Együttes jelenlegi formációja három főt számlál. Prof. Dr. Lakner Tamás karnagy, a PTE Művészeti Kar dékánja az együttes alapító tagja, zeneszerzője és hangszerelője, Fenyvesi Béla civilben tanár, népművelő, Rozs Tamás pedig szabadúszó színházi zenész-zenei rendező. Negyedik állandó tagjuk, a mérnökként dolgozott Keresztény Béla harminc évnyi közös munka után 2014-ben elment a minden élők útján. Mint ahogy immár szintén a mennyei karokkal énekel az együttes másik korábbi emblematikus tagja, Lajdi Tamás is. További Szélkiáltó tagok voltak még Takaró Mihály, Néma Frigyes, Németh Ernő és Horváth József is.

A Szélkiáltó Együttes négy és fél évtizedes, a magyar verséneklő művészet terén nyújtott kimagasló, mintaadó munkássága méltán érdemelte ki a Magyar Örökség Díjat.

Dr. Hoppál Péter